

Риёзус солиҳийн шарҳи / Ҳаё ва унинг фазилати ҳамда у билан хулқланишга одатланмоққа тарғиб қилиш ҳақида / 813-ҳадис

813 - وَعَنِ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: مَرَرْتُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَفِي إِزَارِي اسْتَرْخَاءً، فَقَالَ: «يَا عَبْدَ اللَّهِ؛ ارْفَعْ إِزَارَكَ» فَرَفَعْتُهُ ثُمَّ قَالَ: «زِدْ»، فَرِدْتُ، فَمَا زِلْتُ أَتَحَرَّاهَا بَعْدُ. فَقَالَ بَعْضُ الْقَوْمِ: إِلَى أَيْنَ؟ فَقَالَ: إِلَى أَنْصَافِ السَّاقَيْنِ». رَوَاهُ مُسْلِمٌ [2086].

813. Ибн Умар розияллоху анхумодан ривоят қилинади:

«Изоримни бир оз узунроқ қилиб Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг олдиларидан ўтган эдим, у зот: «Эй Абдуллоҳ, изорингни кўтариб ол!» дедилар. Мен уни кўтариб олдим. Сўнг у зот «Яна», дедилар. Мен яна кўтардим. Шундан бери шундай юрадиган бўлдим».

(Ровий айтади) Баъзилар: «Қаергача?» дейишиди. «Болдирилар ярмигача», дедим».

Имом Муслим ривояти.

Шарҳ: Ушбу ривоят учун изоҳнинг ҳожати йўқ. Ҳамма нарса ўзи изоҳдан иборат бўлиб турибди. Изор ва у каби эркаклар танасининг паст қисмига киядиган кийимларнинг узунлиги болдирилар ярмигача бўлиши кераклиги ҳақида сўз кетмоқда.

Шу билан изорни ва унинг ўрнини босадиган кийимни осилтириб юриш ҳақидаги ҳадислар охирига етди. Кези келганда, худди шу масала кўплаб ихтилофларга сабаб бўлгани ва бўлаётганини ҳам таъкидлаб ўтишимиз лозим.

Аникроқ қилиб айтсак, бу масаланинг бир жойигина ихтилофларга сабаб бўлади. Кийимни манманлик ила осилтириб юриш ҳаром эканлигига ҳеч ким хилоф қилмайди. Хилоф изор ва унинг ўрнини босадиган шим, шалвор каби кийимларни манманликсиз тўпиққа тушириб юрилса нима бўлади, деган савол жавобидадир.

Бу саволга баъзилар қаттиқ гаплар айтади.

Бошқалар эса, Абу Бакр Сиддик розияллоху анхунинг ҳадисларини далил қилиб, манманлик учун бўлмаса, унча қаттиқ гапга ўрин йўқ, дейдилар.

Ином Санъоний ўзларининг «Субулис салом» номли китобларида изорни манманликсиз тўпиқдан пастга тушириб юришни Нававий ва бошқалар макрух, дейишган, деган гапни келтирғанлар.

Манба: hadis.islom.uz

